

To: [5.1.2e] [5.1.2e] [5.1.2e]@rivm.nl
Cc: [5.1.2e] [5.1.2e] [5.1.2e]@rivm.nl
From: Secretariaat dV&Z
Sent: Fri 8/14/2020 4:09:59 PM
Subject: stukken voor Staven 17/8 + rapportenoverzicht en persupdate 13/8 (hieronder)
Received: Fri 8/14/2020 4:10:01 PM
[GS-staf agenda 17 augustus 2020.docx](#)
[GS-staf Geinventariseerde onderwerpen.docx](#)
[Preventiestaf agenda 17 augustus.docx](#)
[Preventiestaf Geinventariseerde onderwerpen.docx](#)
[Curestaf Agenda 17 augustus 2020.pdf](#)
[Curestaf Verslag 6 juli 2020.pdf](#)
[Care- en jeugd staf agenda 17 augustus 2020.docx](#)
[Care- en jeugd staf verslag 9 maart 2020.docx](#)
[Rapportenoverzicht RIVM 2020.docx](#)

Dag [5.1.2e]

Hierbij de stukken voor de staven. Ik wacht nog op webexgegevens voor de curestaf (komen maandagochtend is beloofd). Zo niet, hoeft je niet kiezen en kun je gewoon bij de preventiestaf inbellen *
 Nog geen annotatie van [5.1.2e] gezien, dus ga ervan uit dat er geen punten zijn om in te brengen. Zal maandagochtend nog even checken.

GS-staf = Tamara van Ark
 Cure staf = Tamara van Ark
 Preventiestaf = Paul Blokhuis
 Care en Jeugd = Hugo de Jonge

Fijn weekend,

[5.1.2e]

Van: [5.1.2e] <[5.1.2e]@rivm.nl>

Verzonden: donderdag 13 augustus 2020 09:52

Onderwerp: RIVM Persupdate donderdag 13 augustus 2020

Goedemorgen,

Hierbij de RIVM Persupdate van donderdag 13 augustus 2020.

In deze persupdate aandacht voor: nieuw coronavirus, droogte, plastic, biomassa, bevolkingsonderzoeken, griepvaccin, smog door ozon, vervuilde medicijnen en CO2. Op vrijdag 14 augustus wordt er geen RIVM Persupdate verstuurd, maandag 17 augustus ontvangen jullie de eerstvolgende persupdate

Maandag 10 augustus

o Europese landen mogen niet verslappen in hun aanpak van het coronavirus. Anders grijpt Covid-19 opnieuw als een razende om zich heen. Die nadrukkelijke oproep van WHO klinkt maandag uit de mond van [5.1.2e] Ryan, directeur van het Health Emergency Program. Als voorbeelden van succesvolle aanpakken tegen het virus noemt de WHO Nieuw-Zeeland en Rwanda. Diverse media hebben aandacht besteed aan de uitspraken van de WHO van die dag:

- <https://www.ad.nl/binnenland/who-goed-bron-en-contactonderzoek-cruciaal-voor-land-als-nederland~a70ce540/>
- <https://www.telegraaf.nl/nieuws/1998302711/who-niet-verslappen-in-corona-aanpak>

• Dinsdag 12 augustus

o Personen die in nauw contact zijn geweest met iemand die besmet is met het coronavirus, moeten verplicht in quarantaine. Hetzelfde geldt voor reizigers die in een oranje gebied zijn geweest en terugkeren in Nederland. Dat staat in een kamerbrief van minister De Jonge. Veel media hebben hier aandacht aan besteed aan het einde van de dag:

<https://www.ad.nl/binnenland/kabinet-scherpt-regels-aan-wie-nauw-contact-had-met-coronapatient-moet-verplicht-in-quarantaine~a4fd7fe1/>

o De NOS heeft een artikel gewijd aan het projectteam Lessons Learned van het ministerie van Volksgezondheid. Dit team wil weten welke onderdelen van de lockdownmaatregelen behouden moeten blijven en wat volgens hen anders moet om een tweede golf van besmettingen in het najaar te voorkomen of beperkt te houden. In totaal komen er tien van deze experttafels met zo'n tachtig deskundigen. Aan tafel zitten onder andere Hoogleraar besturen van veiligheid

5.1.2e van de Radboud Universiteit in Nijmegen en opiniepeiler en sociaal geograaf 5.1.2e. De Hond heeft als inbreng dat de overheid niet meer het RIVM en het OMT blindelings moet volgen:

<https://nos.nl/artikel/2343641-kritische-experts-het-moet-in-het-vervolg-anders-met-de-coronamaatregelen.html>

o In het Financieel Dagblad is een artikel gewijd aan experts die een Red Team hebben opgericht voor 'vrijblijvende tegenspraak' over coronabeleid. Dit artikel is als bijlage toegevoegd. Ook de Volkskrant heeft aandacht besteed aan dit team en de brief die zij aan de Tweede Kamer hebben gestuurd: <https://www.volkskrant.nl/nieuws-achtergrond/experts-in-brandbrief-onduidelijk-coronabeleid-kabinet-maakt-dat-meer-mensen-de-regels-negeren~b2bdaee3/>

NRC stelt dat met de komst van het 'red team' het woord van het RIVM niet meer heilig is in Den Haag:

<https://www.nrc.nl/nieuws/2020/08/11/woord-van-rivm-is-niet-meer-heilig-in-den-haag-a4008513>

o Het Russische ministerie van Volksgezondheid heeft een vaccin tegen corona goedgekeurd. President Poetin zegt dat het middel werkt, veilig is en dat een van zijn dochters al is gevaccineerd zonder bijwerkingen. Volgens Poetin heeft het vaccin alle belangrijke tests doorstaan en komt het binnenkort op de markt.

o Media spreken over Bergen op Zoom als nieuwe brandhaard van het virus. Waarschijnlijk is het offerfeest de oorzaak voor het hoge aantal besmettingen in de Marokkaanse gemeenschap in de stad: <https://www.volkskrant.nl/nieuws-achtergrond/hoe-bergen-op-zoom-opeens-coronabrandhaard-werd-offerfeest-zeer-waarschijnlijk-oorzaak~b0fc2693/>

o Koepelorganisatie Detailhandel Nederland is tegen een mondkapjesplicht. Dat schrijft het Algemeen Dagblad op basis van een gesprek met de organisatie: <https://www.ad.nl/economie/detailhandel-nederland-tegen-landelijke-invoering-mondkapjesplicht~a05043df/>

o Uit een onderzoek blijkt dat nierpatiënten extra vatbaar zijn voor ernstige complicaties als ze het coronavirus hebben. Ook is de sterfte onder deze patiënten hoog, namelijk 25% hoger dan bij andere patiënten met extra risico's.

o Blijvende aandacht voor de mogelijke rol van ventilatie bij de verspreiding van het virus in een verpleeghuis. Veelal volgen media de berichtgeving over deze casus van de Volkskrant:

- <https://www.volkskrant.nl/nieuws-achtergrond/rivm-zwakte-rol-ventilatiesysteem-bij-uitbraak-corona-in-verpleeghuis-af~bbe5aa35/>

- <https://www.telegraaf.nl/nieuws/1089972030/rivm-zwakte-rol-van-ventilatiesysteem-in-verpleeghuis-af>

De Volkskrant sprak ook met arts-microbioloog Peter de Man. Hij was betrokken bij het onderzoek naar de corona-uitbraak in het verpleeghuis in Maassluis. Hij maakt zich zorgen dat het RIVM niet genoeg openstaat voor de conclusies over het gevaar van bepaalde ventilatiesystemen: <https://www.volkskrant.nl/nieuws-achtergrond/voorzorg-was-er-genoeg-reden-om-uit-voorzorg-te-willen-waarschuwen~b0d9b571/> De Man was ook te gast bij Op1:

5.1.2e

In juni/juli kampte zorginstelling De Tweemaster met een uitbraak van het coronavirus, waarbij zowel bewoners als medewerkers besmet raakten. GGD Rotterdam-Rijnmond coördineerde namens alle betrokken partijen het clusteronderzoek naar deze uitbraak. Uit dit onderzoek blijkt dat het virus via twee routes de instelling binnenkwam. Verspreiding heeft waarschijnlijk plaatsgevonden via een besmette bewoner en/of besmette medewerkers. Er is ook onderzoek gedaan naar de ventilatiesystemen, maar dit lijkt niet de meest voor de hand liggende verspreidingsroute. Zo berichtte de GGD Rotterdam Rijnmond in de avond:

<https://www.ggdrotterdamrijnmond.nl/nieuws/conclusies-tweemaster/>

- Woensdag 13 augustus
  - o Wederom veel aandacht voor de wekelijkse cijfers van het RIVM.
  - o Daarnaast hebben alle landelijke media veel geschreven over de technische briefing van 5.1.2e aan de Tweede Kamer.
  - o Nederlanders staan nog steeds in grote meerderheid achter de coronamaatregelen van het kabinet. Driekwart van de kiezers steunt in het algemeen de aanpak. Dat blijkt uit representatief onderzoek dat I&O Research in de afgelopen week heeft gedaan onder 3.650 Nederlanders. Hierbij de link naar het rapport van I&O Research: <https://www.ioresearch.nl/actueel/steun-voor-coronamaatregelen-stabi-el-hoog/>
  - o In de verpleeghuizen wordt te weinig rekening gehouden met de anderhalvemeterregel. Daarom zou elke bezoeker verplicht een mondkapje moeten dragen. Dat stelt ouderenbond ANBO die de Tweede Kamer oproept de kwestie woensdag in het coronadebat aan de orde te stellen: <https://www.bndestem.nl/breda/ouderenbond-verplicht-mondkapjes-in-verpleeghuizen~ad47d876/>
  - o In het Gelderse Wapenveld is afgelopen weekend een bewoonster van een zorgcentrum overleden nadat zij voor de tweede keer positief testte op het coronavirus. Een uniek geval, voor zover bekend. Het Algemeen Dagblad heeft hier een artikel aan gewijd: <https://www.ad.nl/binnenland/immunititeit-een-illusie-vrouw-overlijdt-na-tweede-positieve-coronatest~a825db62/>

- De Volkskrant heeft een artikel gewijd aan bron- en contactonderzoek vanuit het perspectief van een patiënt: <https://www.volkskrant.nl/nieuws-achtergrond/als-coronapatiënt-zie-ik-hoe-weinig-slagkracht-de-ggd-heeft~bdd8aee1/>
- Trouw heeft een artikel gewijd aan de opening van scholen in het buitenland en Nederland: <https://www.trouw.nl/buitenland/belgie-dicht-bij-forse-coronabeperkingen-voor-middelbare-scholen-in-zweden-zwaaien-de-deuren-open~baf66059/>
- De GGD heeft desgevraagd aan NOS laten weten nog geen pasklaar plan te hebben liggen voor verplichte quarantaine voor mensen die mogelijk besmet zijn. Ook gaat de GGD fors opschalen om het bron- en contactonderzoek van coronapatiënten te kunnen doen. De komende weken zal het aantal medewerkers verdubbeld worden. Dat maakt de GGD nu bekend, nadat er vorig week ophef ontstond omdat de GGD te weinig capaciteit voor dit onderzoek zou hebben.
  - NRC heeft een artikel gewijd waarin de krant stelt dat GGD's veel minder doen dan dat ze hebben beloofd. Het gaat hierbij om het aantal onderzoeken dat achterblijft bij de eigen voornemens: <https://www.nrc.nl/nieuws/2020/08/12/ggds-doen-veel-minder-dan-ze-hebben-beloofd-a4008564>
  - NOS stelt in een artikel dat bij het opschalen van het aantal bron- en contactonderzoeken is de GGD uitgegaan van het aantal contacten dat mensen in de lockdownfase hadden, toen mensen veel meer thuis waren en minder sociale activiteiten hadden dan in de zomermaanden. Intern en extern werd al getwijfeld of de berekeningen in het plan wel voldoende waren voor de gestelde taak, blijkt onder meer uit documenten die de NOS in handen heeft: <https://nos.nl/artikel/2343851-ggd-gewezen-op-tekortkoming-contactonderzoek-maar-wilde-uitstralen-er-klaar-voor-te-zijn.html>
- De Brits-Turkse infectioloog en viroloog Muge Cevik, werkzaam aan de University of St. Andrews in Schotland, stelt bij NOS dat vóór het voortgezet onderwijs weer wordt opengesteld moet het aantal besmettingen eerst weer omlaag. Als het virus zich veel verspreid onder de bevolking, dan zou heropening van het voortgezet onderwijs de uitbraak kunnen aanjagen door het grote aantal contacten dat leerlingen hebben: <https://nos.nl/collectie/13824/artikel/2343731-zorgen-over-opening-scholen-kinderen-van-15-minstens-vo-volwassenen>
- De gehele dag hebben media live verslag gedaan van het debat in de Tweede Kamer over de aanpak van het coronavirus. De meeste aandacht ging uit naar:
  - Verplichte quarantaine: Minister de Jonge kreeg van zowel de oppositie maar ook door de coalitiepartijen kritische vragen. Uiteindelijk komt de minister met het plan om meer tijd te nemen voor de invoering van de quarantaineplicht.
  - Het coronadebat is tumultueus afgesloten. Er bleken niet genoeg Kamerleden meer aanwezig om een hoofdelijke stemming te kunnen houden. Volgens oppositiepartijen kwam dat doordat coalitie-Kamerleden massaal waren "weggerend". PVV-leider Wilders had een hoofdelijke stemming aangevraagd voor zijn voorstel over een structureel betere beloning voor zorgmedewerkers. Hij besloot daartoe nadat bij de stemming per partij, de stemmen staakten.
- "Als de cijfers zoals die nu zijn zich voortzetten, dan komt er een tweede coronagolf in september en dat kunnen we niet aan". Dat zei [5.1.2e](#), voorzitter van de Vereniging voor Intensive Care in talkshow Op1. "We hadden dat in januari volgend jaar verwacht, maar als dit doorzet dan komt dat eerder." "We weten het niet zeker, ik wil geen paniek zaaien", zei Gommers. "Maar als het zo doorgaat dan gaat het gewoon weer fout." "Laten we hopen dat het goedkomt", zei Gommers. "We willen niet het hele land opnieuw platleggen. Als dat wel moet, dan kunnen we niet de politiek of jongeren de schuld geven, dat hebben we dan allemaal gedaan."
- Donderdag 14 augustus
  - De quarantaineplicht voor mensen die nauw contact hebben gehad met een coronapatiënt móet er komen. Dat stelt [5.1.2e](#), namens de voorzitters van de 25 veiligheidsregio's in Nederland, in het Algemeen Dagblad. Wie de quarantaine ontloopt, moet een hoge boete kunnen krijgen. Minister Hugo de Jonge zei gisteren de quarantaineplicht juist enkele weken uit te stellen: <https://www.ad.nl/binnenland/uitstel-van-verplichte-quarantaine-valt-slecht-bij-veiligheidsregio-s~aeb0d1f7/>
  - Veel artikelen over het verloop en de inhoud van het coronadebat:
    - Algemeen Dagblad: <https://www.ad.nl/politiek/kabinet-baalt-van-rammelende-corona-aanpak-en-beloof-beterschap~ab314145/>
    - De Volkskrant: <https://www.volkskrant.nl/nieuws-achtergrond/kamer-en-kabinet-stevig-in-de-clinch-over-verscherping-coronamaatregelen~bb3bff48/>
    - Trouw: <https://www.trouw.nl/politiek/minister-de-jonge-kreeg-de-wind-van-voren-om-paniekerig-plan~bc1d07f8/>
  - Wederom aandacht voor verplicht quarantaine:

- Algemeen Dagblad: <https://www.trouw.nl/politiek/minister-de-jonge-kreeg-de-wind-van-voren-om-paniekerig-plan~bc1d07f8/>
  - Trouw: <https://www.trouw.nl/binnenland/verplichte-quarantaine-hoe-ziet-dat-eruit~b2ea75c2/>
  - Ernst Kuijpers, voorzitter van het Landelijk Netwerk Acute Zorg, waarschuwt in De Telegraaf voor een tweede golf. „Je kunt onmogelijk zeggen dat er niks aan de hand is. Mensen hadden misschien gehoopt dat het coronavirus minder ziekmakend was geworden, maar niets is minder waar”, reageert Kuipers in een interview met De Telegraaf op het afgelopen twee weken bijna verdubbeld aantal coronapatiënten. Het aantal ziekenhuisopnames van Covid-19-patiënten ging in die periode van 80 naar 150. „Hoewel dit nú redelijk beperkt lijkt, is de verwachting dat dit aantal tussen een week en tien dagen stijgt naar 200 tot 300 opnames. En dat is zorgelijk”, zegt Kuipers, bekend geworden als de man van de landelijke coronaziekenhuiscijfers: <https://www.telegraaf.nl/nieuws/755429043/stijging-aantal-coronapatiënten-een-wake-upcall>
  - De Telegraaf heeft een artikel gewijd aan een recente uitbraak in Nieuw-Zeeland waar de 'lokale RIVM' onderzoek doet naar de mogelijkheid dat het coronavirus via een vrachtschip het eiland is binnengekomen en daar een familie van vier personen heeft geïnfecteerd: <https://www.telegraaf.nl/nieuws/271394811/coronavirus-overleeft-zelfs-de-diepvries>
  - De Volkskrant heeft wederom een artikel gepubliceerd over de mogelijke rol van aerosolen en ventilatie bij de verspreiding van het virus. De krant gebruikt de term 'luchtoorlog' als het over de discussie rondom dit onderwerp gaat: <https://www.volkskrant.nl/nieuws-achtergrond/de-luchtoorlog-is-nog-volop-gaande-maar-goed-ventileren-wil-jedereen~b360bf7e/>
  - De Volkskrant heeft een artikel gewijd aan de huidige reisadviezen van Nederland: <https://www.volkskrant.nl/nieuws-achtergrond/waarom-kroatie-wel-maar-spanje-niet-en-andere-vragen-over-de-gebieden-met-een-quarantaineplicht~bf369a00/>
- Vooruitblik:
    - RTL Nieuws besteed naar verwachting op donderdag 13 augustus aandacht aan rioolwatersurveillance. Het RIVM heeft vragen van RTL hierover beantwoord. Dinsdag 18 augustus publiceert het RIVM resultaten van onderzoek naar rioolwater. Veel media hebben hier al contact over opgenomen met het RIVM.

Droogte

Voor het derde achtereenvolgende jaar is het zeer droog in Nederland. We zullen structureel anders met water moeten omgaan zegt dijkgraaf Hein Pieper in Trouw op dinsdag 11 augustus: <https://www.trouw.nl/duurzaamheid-natuur/het-is-tijd-voor-onorthodoxe-waterplannen-een-meer-op-de-nederlands-duitse-grens-bijvoorbeeld~b24cf7ef/>

Plastic

Milieuorganisaties zijn boos over 'het gebrek aan ambitie' bij het kabinet in de aanpak van plastic vervuiling. Nederland doet alleen wat Europees verplicht is en 'zet geen stap extra', het besteedt te weinig aandacht aan hergebruik en het vergeet de circulaire economie, zeggen ze. De organisaties hebben hier een brief over gestuurd aan staatssecretaris Van Veldhoven. Trouw heeft dinsdag 11 augustus een artikel gewijd aan de inhoud van deze brief: <https://www.trouw.nl/duurzaamheid-natuur/milieuorganisaties-boos-over-gebrek-aan-ambitie-bij-het-kabinet-nederland-doet-niets~b8c402f5/>

Biomassa

In 2019 hebben kolencentrales vijf keer zoveel biomassa meegestookt met steenkool als in 2018. Het gaat om 826.242 ton aan biomassa. De komende jaren zal de hoeveelheid meegestookte biomassa nog 3,5 keer zo groot worden. Dat blijkt uit een rapport van milieukundig bureau CE Delft over het meestoken van biomassa in kolencentrales. Diverse media, waaronder de Volkskrant, hebben hier aandacht aan besteed. Hierbij de link naar het artikel van de Volkskrant: <https://www.volkskrant.nl/economie/kolencentrales-stoken-rap-meer-biomassa-in-2019-vijf-keer-meer-dan-het-jaar-ervoor~b80062c4/>

Bevolkingsonderzoeken

5.12e heeft woensdag 12 augustus Zorg.nu telefonisch te woord gestaan over de bevolkingsonderzoeken die weer zijn opgestart. Hierbij de link naar het artikel: <https://zorgnu.avrotros.nl/nieuws/item/80-had-of-heeft-te-maken-met-uitstel-van-bevolkingsonderzoek/>

Griepvaccin

De afgelopen dagen veel aandacht voor de grieprik. Dit najaar wordt er een run verwacht op de grieprik. Veel ouderen en kwetsbaren willen voorkomen dat ze zowel griep als corona oplopen. Daarom heeft het RIVM zo'n half miljoen extra vaccins

ingekocht. Volgens een eerder gehouden peiling zou dit voldoende moeten zijn voor het aantal mensen dat een vaccin wil.
5.1.2e heeft ANP en Libelle hierover te woord gestaan.

Smog door ozon

Woensdag 12 en donderdag 13 augustus is de luchtkwaliteit in Nederland lokaal mogelijk "zeer slecht" vanwege smog door ozon. Het RIVM adviseert mensen die klachten ondervinden om binnen te blijven en om zware lichamelijke inspanning te beperken. Dit advies geldt voornamelijk in de namiddag en vroege avond, omdat de lucht dan het meest verontreinigd is. Het RIVM heeft hier een nieuwsbericht over gepubliceerd op woensdag 12 augustus. Diverse media hebben hier aandacht aan besteed.

Vervuilde medicijnen

Woensdag 19 augustus wordt 5.1.2e namens het RIVM geïnterviewd door Zembla over vervuiling in medicijnen. Op maandag 17 augustus vindt hierover een voorbereidend gesprek plaats. De uitzending staat gepland op donderdag 10 september.

CO2

De twaalf grootste industriële bedrijven die samen een vijfde van de Nederlandse CO₂ uitstoten betalen amper mee aan de subsidiepot voor verduurzaming van hun sector. In plaats daarvan zijn het vooral kleinere industriële mkb-ondernemingen, zoals fietsfabrikanten en koekjesfabrieken, die de pot vullen. Dat concludeert Milieudefensie op basis van cijfers die de organisatie bij het ministerie van Economische Zaken en Klimaat heeft opgevraagd. Daaruit blijkt dat de industrie als gehele bedrijfstak tot 2030 tot 550 miljoen euro per jaar bijdraagt aan subsidie voor vergroening, in de vorm van de opslag duurzame energie (ODE). Het Algemeen Dagblad heeft hier een artikel aan gewijd op donderdag 13 augustus: <https://www.ad.nl/economie/grootste-co-uitstoters-betalen-amper-mee-aan-vergroening~a4f864db/>

Met vriendelijke groet,

5.1.2e

Persvoorlichter

T: 5.1.2e

M: 5.1.2e

5.1.2e [@rivm.nl](mailto:5.1.2e@rivm.nl)